Lietas Nr. C37099715
Lietas arhīva Nr. C-0997-15/3

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Tukumā, 2015.gada 6.novembrī

Tukuma rajona tiesa
tiesnese K.Vanaga
izskatīja rakstveida procesā civillietu maksātnespējīgās SIA „/nosaukums A/" maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par parāda piedziņu.
Tiesa

konstatēja

2015.gada 15.jūnijā maksātnespējīgā SIA „/nosaukums A/" (turpmāk tekstā prasītāja) cēla Tukuma rajona tiesā prasību pret /pers. B/ (turpmāk tekstā atbildētāja) par parāda piedziņu, norādot, ka saskaņā ar aizdevuma līguma vispārīgās daļas 2.1.punktu, pieteikumu aizdevuma saņemšanai iesniedz, aizpildot pieteikuma formu mājas lapā. 2009.gada 18.augustā SIA „icredit.lv" pakalpojuma sniegšanas vietā (mājas lapā) wwvv.icredit.lv atbildētāja elektroniski iesniedza pieteikumu aizdevuma saņemšanai. Aizdevuma līguma vispārīgās daļas 2.3.punkts nosaka, ka pieteikums aizdevuma saņemšanai iesniedzams elektroniskā veidā aizdevēja mājas lapā. Aizpildot un iesniedzot pieteikumu aizdevuma saņemšanai aizdevējam, klients apliecina, ka viņš ir iepazinies ar standarta informāciju par aizdevēja piedāvāto aizdevumu, datu subjekta piekrišanas noteikumiem, līguma noteikumiem, ka šāda informācija un nosacījumi viņam ir saprotami un pieņemami. Ņemot vērā atbildētājas izteikto vēlmi saņemt aizdevumu, aizdevējs pieņēma lēmumu par aizdevuma izsniegšanu 50 latu jeb 71,14 *euro* apmērā, par ko, pamatojoties uz Aizdevuma līguma 3.5.punktu, atbildētāja tika telefoniski informēta. Pēc tam, kad atbildētāja mutiski vēlreiz apstiprināja piekrišanu aizdevumam, uz viņas pieteikumā norādīto e-pasta adresi tika atkārtoti nosūtīts Aizdevuma līgums, e-pasts ar hipersaiti uz formu aizdevēja mājas lapā un piešķirtā parole klientam, ar kuru tiek apstiprināts aizdevuma darījums. Pēc tam, kad atbildētāja saskaņā ar Aizdevuma vispārīgās daļas 4.1.punktu ievadīja viņai piešķirto paroli mājas lapas attiecīgajā sadaļā, un tādā veidā atkārtoti apliecināja, ka piekrīt aizdevuma summai, aizdevuma atmaksas termiņam, līguma noteikumiem un vēlas nekavējoties saņemt aizdevumu uz savu norādīto bankas kontu, 2009.gada 18.augustā ar atbildētāju tika noslēgts Aizdevuma līgums Nr.2009-0330. Saskaņā ar Aizdevuma līgumu atbildētājai tika izsniegts aizdevums 50 latu jeb 71,14 *euro* apmērā. Atsaucoties uz Civillikuma 1756.pantu un Aizdevuma līgumā noteikto, prasītāja norāda, ka atbildētāja pienākums bija maksāt līgumiskos procentus par aizdevuma izmantošanu 26% mēnesī (dienā 0.87%) no neatmaksātās aizdevuma summas, kas izteikti komisijas maksas veidā. Norādīts, ka aizdevuma summa, saskaņā ar Aizdevuma līguma nosacījumiem, tika izmaksāta atbildētājai bankas kontā Nr.LV97HABA0551026183421, AS „SWEDBANK".

Atsaucoties uz Civillikuma 1716.pantu, prasītāja norāda, ka atbildētāja ir uzņēmusies ciest pamet umu, t.i. līgumsodu, sakarā ar savu saistību neizpildi vai neizpildi pilnā apmērā. Atbilstoši līguma noteikumiem par katru līgumsaistību pārkāpumu un/vai nokavējumu, atbildētāja maksā prasītājai līgumsodu, saskaņā ar līguma 7.4.punktu, 0.5% apmērā no neatmaksātās aizdevuma summas par katru nokavēto saistību izpildes dienu. Prasības pieteikumā norādīts, ka starp SIA „icredit.lv" un prasītāju 2012.gada 20.oktobrī tika noslēgts Cesijas līgums Nr.20121020 un tā pielikums, saskaņā ar kuru SIA „icredit.lv" cedēja visas savas prasījuma tiesības pret atbildētāju, kas izriet no augstāk minētā Aizdevuma līguma, prasītājai. Prasītāja uzskata, ka no Cesijas līguma noslēgšanas brīža var darboties ar kreditora tiesībām. Prasībā norādīts, ka atbildētājai, saskaņā ar Aizdevuma līguma atmaksas grafiku, bija pienākums aizdevuma un procentu (komisijas maksas) atmaksu veikt līdz 2009.gada 18.septembrim. Saskaņā ar Aizdevuma līguma 6.12.apakšpunktu, atbildētājai ir tiesības ierosināt aizdevuma termiņa pagarināšanu uz 30 dienām. Atbildētāja šīs līgumā noteiktās tiesības izmantoja trīs reizes, tas ir, atbildētāja pagarināja 2009.gada 18.septembra maksājuma termiņu līdz 2009.gada 18.decembrim. Līdz ar to 2009.gada 18.decembrī atbildētājai bija jāveic aizdevuma un procentu atmaksa, bet atbildētāja to nedarīja. Prasītāja norāda, ka pēc aizdevuma līgumā noteiktā saistību izpildes termiņa iestāšanās, atbildētāja ir veikusi piecus maksājumus, proti, 2010.gada 16.februārī – 7,11 *euro* apmērā, 2010.gada 9.martā – 14,23 *euro* apmērā, 2010.gada 6.aprīlī – 14,23 *euro* apmērā, 2010.gada 8.septembrī - 28,46 *euro* apmērā un 2011.gada 7.martā – 71,14 *euro* apmērā. Prasības pieteikumā norādīts, ka atbildētājas veiktie maksājumi novirzīti daļējai līgumsoda un procentu dzēšanai. Prasītāja uzskata, ka atbildētāja savas pamat saistības nav dzēsusi. Atbildētājas pamatparāds ir 71,14 *euro* un nedzēstā komisijas maksa ir 7,11 *euro*. Prasītāja uzskatot, ka atbildētāja savas saistības nav izpildījusi, 2015.gada 5.jūnijā nosūtīja atbildētājai paziņojumu par neizpildītām parāda saistībām, vienlaikus paziņojot par saistību tiesību cesiju. Prasībā norādīts, ka atbildētāja saistības nav izpildījusi pilnā apmērā.

Pamatojoties uz Civillikuma 1587., 1652., 1716., 1717., 1720., 1753., 1756., 1759., 1765., 1793., 1805., 1806., 1934.pantu, kā arī Civilprocesa likuma 1., 23., 26., 250.^{19} panta otro daļu, prasītāja lūdz tiesu piedzīt no /pers. B/ neatmaksāto aizdevuma summu 71,14 *euro* apmērā, aprēķināto komisijas maksu 7,11 *euro* apmērā, lūdz noteikt prasītājai tiesības saņemt no atbildētājas likumiskos 6% gadā no galvenā parāda līdz sprieduma izpildes dienai.

Atbildētājai 2015.gada 25.jūnijā nosūtīts prasības pieteikums uz prasītājas norādīto adresi. Atbildētāja nav iesniegusi tiesai paskaidrojumus par prasību, nav pieteikusi noraidījumu tiesnesei un nav iebildusi lietas izskatīšanai rakstveida procesā. Kā redzams no Latvijas Pasta paziņojuma par reģistrēta iekšzemes pasta sūtījuma izsniegšanu, atbildētāja prasības pieteikumu, kas nosūtīts uz viņa dzīvesvietu, saņēma 2015.gada 27.jūlijā.

Ņemot vērā to, ka lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmo daļu, tiesa civillietu izskata rakstveida procesā, par ko lietas dalībniekiem paziņots 2015.gada 18.augustā.

Tiesa atzīst, ka par lietas izskatīšanu procesa dalībniekiem paziņots atbilstoši likuma prasībām.

Tiesa, pārbaudījusi un izvērtējusi lietas materiālus, atzīst, ka prasība ir noraidāma.

Civillikuma 1793.panta trešais punkts noteic, ka prasījumi var pāriet no agrākā kreditora uz jaunu ar cesiju, kura notiek pēc tiesiska darījuma, vienalga, vai kreditors to noslēdzis uz likumiska pienākuma pamata, vai labprātīgi.

Saskaņā ar Civillikuma 1805.pantu, cesionārs var no cesijas brīža darboties ar kreditora tiesībām un uz šā pamata rīkoties ar prasījumu, cedēt to savukārt citiem un izlietot to pret parādnieku.

Civillikuma 1801.pants noteic, ka cesijas līgumu starp prasījuma atdevēju kreditoru (cedentu) un to personu, kam to atdod (cesionāru), var noslēgt jebkādā formā. Parādnieka piekrišana, pret kuru prasījums vērsts, nav vajadzīga, un cesija ir spēkā, pat ja viņš neko par to nezina.

2012.gada 20.oktobrī starp SIA „icredit.lv" un SIA „/nosaukums A/" noslēgts Cesijas līgums Nr.20121020 un tā pielikums Nr.P2009-0330, saskaņā ar kuru visas prasījuma tiesības pret atbildētāju nodotas prasītājai (lietas 24.,25.lapa).

Ņemot vērā minēto tiesa atzīst, ka minētais Cesijas līgums noslēgts atbilstoši Civillikuma prasībām, tādējādi ir saistošs pusēm un prasītāja ir ieguvusi prasījuma tiesības pret atbildētāju.

Saskaņā ar Civillikuma 1402.pantu, saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Civillikuma 1401.pants noteic, ka saistību tiesības ir tādas tiesības, uz kuru pamata vienai personai – parādniekam – jāizdara par labu otrai – kreditoram – zināma darbība, kam ir mantiska vērtība.

Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 10.panta pirmā daļa noteic, ka distances līgums ir vienošanās starp patērētāju un pārdevēju vai pakalpojuma sniedzēju, pamatojoties uz pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja piedāvājumu ar adresēta vai neadresēta iespieddarba, tipveida vēstules, kataloga, presē publicētas reklāmas, kurai pievienots pasūtījuma kupons, telefona, faksimila, Interneta, elektroniskā pasta, televīzijas, radio un citu informācijas nosūtīšanas vai pārraidīšanas līdzekļu starpniecību.

Ministru Kabineta 2004. gada 21. decembra noteikumu Nr.1037 „Noteikumi par distances līgumu par finanšu pakalpojumu sniegšanu" (spēkā līdz 2014.gada 12.jūnijam) 2. un 3.punkts noteica, ka šie noteikumi piemērojami distances līgumiem par finanšu pakalpojumu sniegšanu (turpmāk - distances līgums), kas tiek slēgti starp finanšu pakalpojumu sniedzēju (turpmāk - pakalpojuma sniedzējs) un patērētāju, kas ir fiziska persona (turpmāk - patērētājs).

Finanšu pakalpojums šo noteikumu izpratnē ir jebkurš kredītiestādes, kreditēšanas (arī patērētāju kreditēšanas), apdrošināšanas, privāto pensiju, ieguldījumu vai maksājumu pakalpojums, ko pakalpojuma sniedzējs savas profesionālās darbības ietvaros sniedz patērētājam.

No lietas materiāliem redzams, ka 2009.gada 18.augustā atbildētāja pakalpojuma sniegšanas vietā www.icredit.lv elektroniski aizpildīja un iesniedza pieteikumu aizdevuma saņemšanai (lietas 6.lapa).

Lietā nepastāv strīds par to, ka 2009.gada 18.augustā starp SIA „icredit.lv" un atbildētāju tika noslēgts Aizdevuma līgums „Īstermiņa kredīts" Nr.2009-0330 (lietas 18. - 20.lapa).

Saskaņā ar minēto līgumu, atbildētājai tika izsniegts aizdevums 50 latu jeb 71,14 *euro*, ar ikmēneša procentu maksājumu - 26% mēnesī no neatmaksātā aizdevuma, ar atmaksas termiņu 1 mēnesis, galīgais aizdevuma atmaksas termiņš noteikts 2009.gada 18.septembris. Līgumā norādīts, ka kopējā atmaksājamā summa ir 63 latu. Atbilstoši prasības pieteikumā norādītajam, atbildētāja trīs reizes ir izmantojusi aizdevuma līguma 6.12.punktā noteikto un pagarinājusi aizdevuma atmaksu. Galīgais aizdevuma atmaksas termiņš noteikts 2009.gada 18.decembris.

Izvērtējot noslēgto līgumu, tiesa atzīst, ka tas ir distances līgums Patērētāju tiesību aizsardzības likuma izpratnē un noslēgts atbilstoši Ministru Kabineta 2004.gada 21.decembra noteikumos „Par distances līgumu par finanšu pakalpojumu sniegšanu" noteiktajai kārtībai. Tiesa uzskata, ka distances Aizdevuma līgums atbilst arī Civillikuma prasībām, jo notikusi vienošanās par līguma galvenajām sastāvdaļām.

Saskaņā ar Civillikuma 1934.pantu, ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās.

Saskaņā ar Aizdevuma līguma 6.1.punktu, aizdevuma atmaksas termiņš sākas ar dienu, kad aizdevējs ir veicis aizdevuma izmaksu uz klienta pieteikumā aizdevuma saņemšanai norādīto bankas kontu un klientam ir pienākums aizdevumu un komisijas maksu atmaksāt, saskaņā ar Līguma noteikumiem, maksājumus veicot aizdevēja bankas kontā (Aizdevuma līguma 6.2.punkts).

No iepriekš minētā nepārprotami izriet, ka klientam ir pienākums aizdevumu un komisijas maksu atmaksāt saskaņā ar Līguma noteikumiem.

Prasītāja lietas materiāliem ir pievienojusi 2015.gada 5.jūnijā sagatavotu paziņojumu, kas adresēts atbildētājai un kurā prasītāja informē par saistību tiesību cesiju un brīdina par saistību nepildīšanu (lietas 22.lapa). Lietā nav iesniegti pierādījumi par minētā paziņojuma nosūtīšanu atbildētājai.

Civillikuma 1893.pants paredz, ka saistību tiesības izbeidzas, ja tiesīgā persona tās pienācīgi neizlieto likuma noteiktā noilguma termiņā.

Civillikuma 1895.pants paredz, ka visas saistību tiesības, kuras nav noteikti izņemtas no noilguma ietekmes un kuru izlietošanai nav likumā noteikti īsāki termiņi, izbeidzas, ja tiesīgā persona tās neizlieto desmit gadu laikā.

No 2009.gada 18.augustā starp SIA „icredit.lv" un atbildētāju noslēgtā Aizdevuma līguma „Īstermiņa kredīts" Nr.2009-0330, kas kā jau norādīts ir distances līgums, izriet, ka atbildētāja ir patērētājs Patērētāju tiesību aizsardzības likuma izpratnē, jo saņēmusi īstermiņa aizdevumu distances līguma ietvaros.

Kā izriet no Patērētāju tiesību aizsardzības likuma normām, Patērētāju tiesību aizsardzības likuma mērķis ir nodrošināt patērētājiem iespēju īstenot un aizsargāt savas likumīgās tiesības. Patērētājam ir tiesības uz tādiem līguma noteikumiem, kas nodrošina augstāku patērētāju tiesību aizsardzību un arī darījumos ar komersantu, likums nepieļauj patērētāja tiesiskā stāvokļa pasliktināšanos (likuma 2.,2.[1] pants).

Saskaņā ar Komerclikuma 388.pantā noteikto, komercdarījumi ir komersanta tiesiskie darījumi, kas saistīti ar komercdarbību. Turklāt, Komerclikuma 389.pants noteic, ja darījums ir komercdarījums tikai vienam no darījuma dalībniekiem, šā likuma noteikumi par komercdarījumiem ir vienlīdz piemērojami arī pārējiem darījuma dalībniekiem, ciktāl normatīvajos aktos patērētāju tiesību aizsardzības jomā vai citos likumos nav noteikts citādi.

No minētās Komerclikuma normas izriet, ka par komercdarījumu, ir atzīstams darījums arī tādā gadījumā, ja tikai viena darījuma puse ir komersants, proti, tas ir vienpusējs komercdarījums, kuram piemērojami Komerclikuma noteikumi, ciktāl citos likumos nav noteikts citādi.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka aizdevēja SIA „icredit.lv" ir uzskatāma par komersantu Komerclikuma 1.panta pirmās daļas izpratnē, kā arī pušu starpā noslēgtā saistība, ir uzskatāma par komercdarījumu un uz to ir attiecināmi Komerclikuma nosacījumi.

2010.gada 1.janvārī spēkā stājās Komerclikuma D daļa. Minētā likuma 406.pants noteic, ka no komercdarījuma izrietošie prasījumi noilgst triju gadu laikā, ja likumā nav noteikts cits noilguma termiņš. Komerclikuma Pārejas noteikumu 16.punkts nosaka, ka, ja šā likuma D daļas spēkā stāšanās dienā Civillikumā vai citā likumā noteiktais noilguma termiņš nav notecējis, bet šā likuma D daļa nosaka īsāku noilguma termiņu, piemērojams šā likuma D daļā noteiktais noilguma termiņš, kurš skaitāms no 2010.gada 1.janvāra. Ja pēc šāda aprēķina noilguma termiņš iznāk garāks par līdzšinējo noilguma termiņu, noilguma termiņš izbeidzas tajā dienā, kad tas būtu notecējis, saskaņā ar Civillikumu vai citu normatīvo aktu.

Saskaņā ar Civillikuma 1896.pantu, noilgums sāk tecēt ar to dienu, kurā prasījums ir tā nodibināts, ka pret parādnieku, kas nav izpildījis savu pienākumu, nekavējoties var celt prasību, kaut arī tomēr vēl nebūtu ne parādnieks liedzies izpildīt, ne arī kreditors viņam to atgādinājis.

Atbilstoši Civillikuma 1902.-1906.pantā noteiktajam, noilgumu pārtrauc prasības celšana tiesā vai šķīrējtiesā, atgādinājums parādniekam par parādsaistībām, kā arī kreditora prasības atzīšana jebkādā veidā no parādnieka puses.

Kā jau minēts iepriekš, prasītāja norāda, ka aizdevuma izpildes termiņš noteikts 2009.gada 18.decembris. Tiesai nav pamata apšaubīt prasības pieteikumā norādīto, ka atbildētāja pēc minētā termiņa ir veikusi piecus maksājumus, no kuriem pēdējais izdarīts 2011.gada 7.martā. Ņemot vērā pēdējo

atbildētājas maksājumu, noilguma termiņš prasībai par saistību izpildi aprēķināms no 2011.gada 7.marta.

Tiesa konstatē, ka ievērojot atbildētājas pēdējo maksājumu 2011.gada 7.martā, Komerclikuma 406.pantā noteiktais trīs gadu noilgums iestājas 2014.gada 7.martā, proti, pēc cesijas līguma noslēgšanas bet pirms prasītāja sagatavojusi paziņojumu par cesijas līgumu (2015.gada 5.jūnijs).

Kā redzams no lietas materiāliem, 2015.gada 26.augustā, tiesa, saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta ceturto daļu, pieprasīja prasītājai iesniegt pierādījumus, par to, ka atbildētājai ir nosūtīti atgādinājumi izpildīt saistības.

2015.gada 6.oktobrī prasītāja tiesai atbildot norāda, ka prasības pieteikumam ir pievienots paziņojums, kas nosūtīts atbildētājai.

Ņemot vērā, ka prasītājas norādītais paziņojums atbildētājai ir sagatavots 2015.gada 5.jūnijā, proti, pēc noilguma termiņa iestāšanās, bet citi pierādījumi, kas pārtrauktu noilgumu lietā nav konstatēti, tiesa atzīst, ka prasībai pret atbildētāju iestājies trīs gadu noilgums.

Civillikuma 1893.pants noteic, ka saistību tiesības izbeidzas, ja tiesīgā persona tās pienācīgi neizlieto likumā noteiktajā noilguma termiņā. Savukārt, Civillikuma 1910.pants noteic, ka ar noilguma termiņa notecējumu izbeidzas nevien prasības tiesība, bet arī pati saistību tiesība. Tādēļ noilgušu prasījumu nevar izlietot arī kā ierunu, piemēram, ieskaitam.

Prasības tiesības realizācija iespējama tikai stingri un atbilstoši likumā noteiktajām prasībām un, ievērojot Komerclikuma 406.pantā noteikto.

Tiesa atzīst, ka prasītāja prasījuma tiesības cesijas kārtībā pret atbildētāju ieguvusi, tomēr nav pieprasījusi saistību izpildi līdz noilguma termiņa iestāšanās brīdim. Apstāklis, ka lietā konstatēts saistības izpildes noilgums, ir patstāvīgs pamats prasības noraidīšanai. Minētais atzīts arī tiesu praksē (skat., piem., Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijas 2014.gada 6.oktobra spriedumu lietā Nr.CA 2469-14/26; Zemgales apgabaltiesas 2015.gada 10.februāra spriedumu lietā Nr. C15180714, 2015.gada 11.jūnija spriedums lietā CA-0264-15/11).

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka prasība ir noraidāma.

Prasītājai ir pasludināts maksātnespējas process, līdz ar to prasītāja atbilstoši Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 10.punktam ir atbrīvojama no tiesas izdevumu samaksas, kas radušies ar lietas izskatīšanu.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 189. - 195., 199. un 204.[1] pantu, tiesa

nosprieda

Noraidīt MSIA „/nosaukums A/", reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, maza apmēra prasību pret /pers. B/ par parāda piedziņu.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā Zemgales apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Tukuma rajona tiesā.

Tiesnese K.Vanaga